

טיב הקהילה

ויצא
ו' כסלו תשפ"ה

המסע לבי שיעור חודש

זמן הדלקת הנרות ומצ"ש

הרה"ג	4:00
מוצ"ש	5:16
ר"ת	5:53

סוף זמן קריאת שמע ותפילה

סוק"ש א'	8:10
סוק"ש ב'	8:55
סוק"ש א' 9:17	סוק"ש ב' 9:47

המסע לבי שיעור חודש

ליון מס':

760

יו"ל ע"י קהילת שבתי בבית ד'

בנשיאות מורנו ורבנו הרה"צ

רבי גמליאל הכהן רבינוביץ שליט"א

טיב הפרשה

כיון שכן שאל רבי פסח את המגיד בתמיהה, מה 'מותרות' מצאתם ב? הרי בני מלובשים בטלאים על גבי טלאים וכמעט שאין לי ולהם מה לאכול, והנני כיתר עניי העיר הסובלים מחיי מחסור דחוק, ולמה תחשדני במוותרות? אז גילה לו המגיד ואמר לו: הייתי בביתך בראש חודש, וראיתי על השולחן מפה צחורה של משי יקרה, וכיון שכן אשאלך האין זה מותרות? האין מעיז כבודו להשתמש במפה יקרה זו בו בשעה שיכולים להשתמש במפה רגילה?

נענה רבי פסח ואמר להמגיד, שכלל לא עלה על דעתו לקנות מפה זו, וכלל לא הויל מעות עליה, ואז סיפר לו האין הגיעה מפה זו לידו:

בעודי רב בחר"ל אירע בעיירתי שעשיר אחד נפל לחולי שיש בו סכנה, והיו צריכים לטפל בו מידי יום ביומו, והיה זה טיפול הדרוש טורח מרובה, ולא היה מי מבני המקום שהיה ראוי לכך כי אם אני, על כן נגלתי את המשימה בידי והתחלתי לטפל בו במסירות מידי יום ביומו, מידי יום באתי לביתו וטיפלתי בו ובו בשעה גם למדתי עמו, וב"ה פעולותי עשו עליו רושם, ואט אט חזר לקדמותו. אז ביקש לחונן אותי במתנת יד הגונה אך אני כמובן לא רציתי להמיר את המצוה וסירבתי לקבל שום תמורה. זה העשיר האריך ימים עד לפני תקופה קצרה, וימים ספורים לאחר פטירתו הגיע שליח מבני העשיר ובידו מפה זו, ובתוכה איגרת שכתבו בני העשיר, תוכן האיגרת היה, שאביהם הזקן נפטר לבית עולמו, והניח לפניהם צוואה שמפה זו תנתן לי במתנה כאות להכרת הטוב על התקופה שבה שימשתי לפניו.

האמת - המשיר רבי פסח - שלא רציתי להשתמש בו, כשם שלא רציתי לקבל שכרי אז, וכבר חשבתי שעלי להחזירו חזרה לבני העשיר, אולם עוד לפני שבאתי לכלל החלטת, עלה במחשבותי החשש שמא יפגעו הבנים בראותם שאיני חפץ במתנת אביהם בנוסף הרי יש דין של 'מצוה לקיים דברי המת' על כן החלטתי בליח ברירה להשתמש בו.

כעת התרצה המגיד והבין שאין מעל ביד חבירו הצדיק, אך בכל אופן לא נחה דעתו מהשימוש בפועל עם המותרות, ויחד דנו בכובד ראש מה יש לעשות.

כיון שלכלל הכרעה לא באו, הסכימו שניהם להופיע בפני רבה של ירושלים דאז, הגאון רבי שמואל סלאנט זצ"ל, ולהדווש ממנו את דבר ה', ורבי שמואל בחכמתו הפתיעם בהכרעתו.

וכה היו דבריו: הצדק הוא עם רבי פסח שאין להשיבו. כמו כן צדקו טענותיו של המגיד, שהשימוש בו הוא בגד מותרות. על כן עצתי שישתמשו במפה זו באופן שאין בה הנאה יניחו אותה על השולחן ועל גבה יניחו את המפה הישנה שבה השתמשו עד הנה. הרי לנו מזה עד כמה היו צדיקי הדורות זהירים מכל נדנדו של מותרות, וזה גם היתה בקשתו של יעקב כאמור, שגם אם ישוּג מעות וחפצי ערך יהיה דעתו יפה להדיח הנאה מהם בעולם הזה, ועשה עמהם רק מצוות ומעשים טובים.

תכלית העושר להרבות במצוות

וידר יעקב נדר לאמר אם יהיה אלקים עמדי ושמרני בדרך הזה אשר אנכי הולך ונתן לי לחם לאכל ובגד ללבוש: (כת כ)

לכאורה ייתר יעקב ב' תיבות בתנאו, באמרו: 'ונתן לי לחם לאכול ובגד ללבוש', שהרי מובן מאליו שלחם הוא לאכול ובגד הוא ללבוש? ולא היה לו לומר כי אם 'ונתן לי לחם ובגד'?

ויש שתירצו שביקש יעקב שלא יזימן לו הקב"ה כי אם לחם כפי המצטרך לאכילתו ובגד אחד ללבישה ולא יותר. והיינו שבאותה תפילה שביקש על צרכיו, הוסיף לבקש שלא ישוּג מותרות.

אך אם לזאת כיוון בתפילתו מן הראוי להבין למה באמת לא שמע הקב"ה לתפילתו, שהרי רואים בסוף פרשתו שיעקב התעשר, וכלשון הכתוב להלן (ל מג): 'ויפרוץ האיש מאוד מאוד ויהי לו צאן רבות ושפחות ועבדים וגמלים וחמורים'.

ונראה לומר שלא ביקש יעקב שלא יהיה לו מותרות, כי אם שינצל מן המותרות כלומר, יעקב רצה שיהיה לו עושר, אולם לא כדי להרבות עונו, כי אם כדי להרבות בצדקה. אולם ידע יעקב שבשעה שמעות מצויות ברשותו של אדם מנסה יצרו לפתותו שבנוסף לצרכיו ההכרחיים יזויל ממעותיו גם כדי להתענג מעניגי עולם הזה, ועל זה ביקש שלא ישל בהנאות העוה"ז, וגם כשיזכה בעושר יהיה לבו ברשותו ולא יגנה מזה כי אם כפי ההכרח לו, לחם לא יאכל כי אם כשיעור ההכרח לאכילה, וגם בבגדים לא ירבה כי אם כפי הצורך. ואת היתר יחלק לצדקה עבור נצרכים. כמסופר על הרה"ק מסאטמאר ז"ע, שכידוע היה מרבה מאוד בנתינת הצדקה, וכשמעריציו בנו עבורו זירה נאה כראוי לפי כבודו, השקיעו הרבה ממון ביופיה, והיה הרה"ק מתרעם על כך, באמרו, שאין הוא זקוק לזה, ואילו היו נותנים לו את המעות כדי לחלקן לצדקה אז היו באמת מטיבים עמו, כי אכן ידוע עד כמה ידע להעריך מצות הצדקה, ועד כמה מסר נפשו למענה.

כמו כן מסופר על אחד מצדיקי ירושלים של מעלה, ושמו רבי פסח שטרם עלייתו להתיישב בירושלים שימש כרב באחת העיירות שבחר"ל, וכשקבע את מקום מגוריו בירושלים מצא שם איש כלבב, היה זה המגיד דמתא שהיה גם כן אדם מורם מעם, ויחד קבעו ביניהם לעבוד את השי"ת בצוותא, ומידי לילה השכימו בחצות וערכו שניהם תיקון חצות, ולאחר מכן קבעו שיעורי תורה עד תפילת וותיקין, ולאחר התפילה אכלו דבר מה ופנו שוב לתלמודם משך רוב שעות היום.

באחד הימים התחיל המגיד לדבר עם רבי פסח אודות גנות המותרות והרחיב הדיבור על גודל רעתה. בתחילה חשב רבי פסח שאין בכוננת המגיד כי אם לשנן ולהחדיד את הדברים בלבבות שניהם ואין דבריו מכוונים אליו דוקא. אך כעבור איזה ימים שבהם לא פסק המגיד מלהעלות את הדברים, וכתוצאה מכך היו מגרעים מחוק לימודיהם הבין שהדברים מכוונים אליו.

טיב המערכת

סולם מוצב ארצה

בתקופת הבעש"ט הקדוש היה פעם בצורת וגזרו תענית על הציבור, כולם הגיעו לביהכ"ס והתפללו מעומק ליבם ולא נענו, יום אחד ראה הבעש"ט איש כפרי פשוט שקורא ק"ש ובהגיעו למילים: 'ועצר את השמים ולא יהיה מטר', קרא אותם בכוונה גדולה ובדמעות שליש, וברוח קדשו ראה הבעש"ט שבאותו רגע התבטלה הגזירה, לאחר התפילה שאלו הבעש"ט מה הוא כיוון כשאמר את המילים 'ועצר את השמים ולא יהיה מטר'? ענה האיש שהוא כיוון את פירוש המילים 'ועצר את השמים' - שהקב"ה יעצור כלומר יסחט את השמים כדרך שעוצרים את הענבים וסוחטים אותם עד שכבר יגיע מצב שזלא יהיה מטר, לא יישאר שום גשם בשמים כי הכל ירד.. או אז הבין הבעש"ט כי כוונתו הפשוטה של איש פשוט הצילה את כולם, וביטלה את הגזירה.

יעקב אבינו ראה בחלומו 'זנה סולם מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה, ואפשר לומר כי הפסוק מרמז על התפילה, כי 'סולם' בגימטריא 'קול', שזה התפילה התלויה בקול, ויש פעמים שהאדם הוא במצב שפל וירוד בחינת 'מוצב ארצה', והוא חושב כי לבטח אין תפילתו חשובה לפני הבורא ולכן אינו מתפלל על מה שהוא צריך, אבל אינו יודע כי למרות שהוא במצב כזה פשוט, כוח התפילה שלו הוא גדול לאין ערוך ו'ראשו מגיע השמימה'.

סולם הוא בגימטריא 'קול', וגם בגימטריא 'מטון', ושניהם יחד 'עולים ויורדים', כלומר לפעמים למעלה ופעמים שהם בירידה, ולכן אם הוא אדם שמצב המטון שלו בירידה עליו להתחזק בעבודת התפילה ולהאמין כי הקב"ה רוצה בתפילתו ומחכה לה, כמו שראינו אצל חוני המעגל שתפילתו נענתה, ושמעון בן שטח ידע מדוע תפילתו נענתה, לא בגלל שכיוון את כל הכוונות הנסחרות, אלא 'שאתה מתחטא לפני המקום ועושה לך רצונך כבן שהוא מתחטא על אביו ועושה לו רצונך, הקב"ה אוהב תפילה כמו של ילד קטן שמבקש מאביו מה שהוא רוצה במילים פשוטות ובכוונת הלב ותפילה מעומק הלב בכוחה לשנות הטבע ולבטל מזידות.

(ע"פ טיב תורה ויצא)

ניתן לשמוע את שיחותיו של מורנו ורבנו שליט"א • במספר מיוחד וישיב

באידיש: 073-2951321 • בלשון הקודש: 073-2951320

עדכוני שיחות: 100024-0534

י"ד תמוז ה'תשע"ה | ר' יעקב רבינוביץ | ערך: ש. גולדשיין

טיב הודעות

הכנה לתפילה • המשך

נקיין בתפילה

- א. אסור ליגע במקומות המטונפים בשעה שעומד בתפילה (סי' צ"ב ס"ז).
- ב. מקום מטונף היינו מקומות המכוסין באדם, והוא לפי שיש בהם מלמולי זיעה, וה"ה אם חיכך הראש בידיו (סי' ס"ז), ואם צריך להתחכך, מחכך מעל הלוקו (הדרי משנה).
- ג. דוקא חיכך הראש, אבל אם נגע בשער הראש בלא חיכוך, ליכא קפיא (כה"ה) דע"י זה מבטלין את הציבור מלשמוע קריאת התורה, וכן מעניית ברכו את ה' וכו' (סי' סק"ל).
- ד. ובאיזה קהילות קדושות ניתקן המנהג ליתן צדקה כשמויע להפסוק והעושר וכו' ואתה מושל בכל (סי' סק"ל), כתבי האר"י, ועכשיו שאין מסבבין בוטן זה ליתן, יפרישו לזמן זה (אר"י אות ב').
- ה. לכשיגיע ואתה מושל בכל יתן ב' פרוטות ליד הגבאי ביחד, ואחר כך יתן עוד ביד הגבאי פרוטה שלישית (שער הכוונות).
- ו. ויש נוהגין ליתן פרוטה לצדקה קודם שנוכסין לבית הכנסת כדי לקיים הפסוק כפשוטו ואני בצדק אחזה פניך, דהיינו בית הכנסת שהשכינה שם (ס"ח סי' ג'א אות ס"ד).
- ז. ובכל עת שנתון צדקה תהיה מעומד כמבואר בשער הכוונות (כה"ה שם).
- ח. ויש נוהגין ליתן ג' פרוטות קודם הכנסת לבית הכנסת בין בשחרית בין במנחה, ועושים כוונה הנזכרת שנתון ב' פרוטות ואחר כך פרוטה אחת (כה"ה שם).
- ט. צריך לכוין שם שנתון צדקה כדי ליחד שם הו"ה בזה האופן, כי הפרוטה שנתון לעני היא כבוד ה' של הו"ה וחמש אצבעות הנתון הרי ה' של הו"ה וקנה ידו סוד הוא"ו של הו"ה וחמש אצבעות העני של מקבל הרי ה' אחרונה של הו"ה (כה"ה שם אות מה בשם שער הפוסקים).
- י. אם אינו מוצא עני או גבאי קודם שנוכס לבית הכנסת, או בשעת אמירת ואתה מושל בכל כדי לעשות היחוד הנזכר, יכוין שידו השמאלית היא תהיה תחת הגבאי, ויתן הצדקה מידו הימנית לידו השמאלית ויעשה היחוד הנזכר, ושמועתי שכן היו עושין אנשי מעשה (כה"ה שם).
- יא. וכן מי שאין לו פרוטות כדי ליתן לצדקה ואין יכולת בידו ליתן איסרין (מטבע גדול) לא ימנע בשביל זה מליתן, אלא יתפוס האיסר בידו הימנית ויאמר, הריני נתון ב' פרוטות מאיסר זו לצדקה, ויתן האיסר לידו השמאלית ויעשה היחוד הנזכר, ואחר כך יחזור ויקח האיסר בידו הימנית ויאמר, הריני נתון פרוטה מאיסר זו לצדקה, ויתן האיסר לידו השמאלית ויעשה יחוד הנזכר, ואם הוא גויברך דוד שאינו יכול להפסיק, יאמר זה במחשבה לבד, וכן יעשה יום או יומים כמנין הפרוטות שיש באיסר, ואחר כך יתן האיסר לעני (כה"ה שם).
- יב. נתינת צדקה קודם התפילה הוא לאו דוקא לעני, אלא ה"ה הלוואת מעות לחברו, וכל מעשה חסד גמור כיוצא בו (ה"ל סי' פ"ב).

לימוד בישיבה

הטעם שהלך יעקב ללמוד תורה י"ד שנים בבית עבר לפני הליכתו לחורן

אפשר להתחזק נגד האנשים הרשעים המקיפים אותו מכל צד.

והו מה שפירש"י בריש פרשתו, שבמשך כל ה"ד שנים שהיה נטמן בטמן בבית שם ועבר לא שכב, רק היה עוסק בתורה. והיינו שעצה זו נתנו לו שם ועבר, להיות "טמון" ושקוע לגמרי בלימוד התורה ברציפות עצומה, ביום ובלילה במשך שנים רבות בלי שום הפסק, דעל ידי זה אכן יכולים להסיר דעת לגמרי מהאנשים הרשעים המקיפים אותו ומבחוץ, ולהיות דבוק לגמרי בתורה ובהש"ת נתן התורה.

ורק עתה לאחר שהיה לו היסח הדעת גמור מכל הנעשה סביבו, והיה דבוק לגמרי בתורה הקדושה במשך י"ד שנים רצופות או אז נתנו לבו ללכת לחורן, כי עתה לא חשש עוד שמא ילמד חלילה מדרכיו הרעים של לבן הרשע.

הטעם שיעקב אבינו מסר רק ליוסף הצדיק

כל מה שלמד בישיבת שם ועבר

ועל פי זה אפשר לבאר מה שנאמר בפרשת וישב (ל' ג') וישראל אהב את יוסף מכל בניו כי בן זקונים הוא לו ועשה לו כתונת פסים. ויראו אחיו כי אותו אהב אביהם מכל אחיו וישנאו אותו ולא יכלו דברו לשלום. וכבר אמרו בגמרא (שבת ט"ז) לעולם אל ישנה אדם בנו בין הבנים שבשביל משקל שני סלעים מילת שנתן יעקב ליוסף יותר משאר בניו, נתקנאו בו אחיו, ונתגלגל הדבר וירדו אבותינו למצרים.

ויש להבין למה באמת עשה יעקב אבינו כך. ועל פי מה שנתבאר לעיל יובן מאד, דהנה מבואר שם בריש"י, שהיו שתי דברים ששינה יעקב בין יוסף לבין שאר בניו, א) שכל מה שלמד משם ועבר מסר לו, ב) שעשה לו כתונת פסים. ולמה נתן לו הכתונת פסים מבאר שם רש"י בשם המדרש אגדה, שהוא על שם צרותיו, שנמכר לפוטיפר ולסוחרים ולישמעאלים ולמדינים, שהוא הראשי תיבות של חיבת פסים.

ומבואר בזה שיעקב אבינו ידע מראש, שבנו יוסף יהיה שונה מכל אחיו, שכולם יזכו ללמוד תורה בקדושה ובטהרה בארץ ישראל, מתוך מנוחת ושלמות הדעת. ורק יוסף יצטרך לצאת לגלות להיות במשך שנים רבות יהודי יהודי בטומאת וערות מצרים בין רבבות מצריים טמאים.

והנה נתבאר שיעקב אבינו למד שתי דרכי הלימוד, עד היותו בן ס"ג שנים למד בישיבת אביו יצחק, וקיבל ממנו דרך לימוד אחר, מתוך מנוחה ושלום, בקדושה וטהרה בארץ הקדושה. ואחר כך פירש מאביו והלך לקבל דרך לימוד חדש בישיבת שם ועבר, כדי לשמוע מהם איך אפשר להתחזק בתורה ובמצוות אפילו בשעה שמקיפים ברשעים גמורים בכל הצדדים.

והשתא אתי שפיר מאד, דבדאי קיים יעקב אבינו מצות ושנתת לבניך, והיה מלמד תורה לכל י"ב בניו, רק שלכולם לימד רק את הדרך לימוד הראשון שקיבל מיצחק אביו, שהוא לימוד מתוך מנוחה ושלום, בקדושה ובטהרה בארץ הקדושה, כי הם כולם יזכו ללמוד תורה באופן זה. ורק לבנו יוסף שהיה גלוי וידוע לפניו, שהוא יצטרך ללדת לטומאת וערות מצרים, ולהיות מוקף ברשעים רבים, לכן דייקא אליו מסר גם את הדרך הלימוד השני, שקיבל משם ועבר, שהוא עצה ודרך איך להתחזק בתורה ובמצוות אפילו כשנמצאים לבד במקום מגורי רשעים.

יעזור הש"ת שנוכח ללכת בדרכי האבות הקדושים להתחזק מעמד בכל מצב שהוא, ובכל מקום ומקום בעולם שאנו רק נקלעים ושנוכח להינצל מכל הנסיונות הקשים ופנעי הזמן שיש בדורותינו, דור עיקבאת דמשיחא ושנוכח כבר בקרוב ממש לביאת משיח צדקנו בפועל, במרהר בימינו אמן.

בריש פרשתו כתיב (כ"א י"א) ויצא יעקב מבאר שבע וילך חרנה. ויפגע במקום וילן שם כי בא השמש ויקח מאבני המקום וישם מראשותיו וישכב במקום ההוא. ופירש"י, וישכב במקום ההוא - לשון מיעוט, באותו מקום שכב, אבל ארבע עשרה שנים ששימש בבית עבר לא שכב בלילה, שהיה עוסק בתורה. וכן ביאר רש"י באריכות לעיל בפרשת תולדות (כ"ט ט), שלפי החשבון מוכרחים לומר שלא ברח מיד ללבן, רק מקודם נטמן בבית עבר ארבע עשרה שנה, ורק אחר כך הלך לחורן ע"י"ש.

והדבר קשה להולמו, למה הלך עתה ללמוד תורה י"ד שנים בבית עבר, הרי כבר היה אז בן ס"ג שנה, והיה צריך ללכת מיד לחורן לישא אשה ולהעמיד תולדות.

שתי דרכי הלימוד שלמד יעקב אבינו

ואפשר לבאר על פי מה שאמרו במדרש (ש"ד א' א) יצחק היה משחר מוסר ליעקב, והיה מלמדו תורה בבית תלמודו, שנאמר, ויעקב איש חם ישב אהלים, ולמד מה שלמד מאביו. ואחר כך פירש מאבותיו ונטמן בבית עבר ללמוד תורה.

ורואים בדברי המדרש, שהיה שני סוגי ואופני לימוד התורה אצל יעקב אבינו, בתחילה למד שנים הרבה בישיבת יצחק אביו, וקיבל מאביו אופן אחד בדרך הלימוד, ולאחר מכן פירש מאביו והלך לקבל דרך אחר בלימוד בישיבתו של עבר.

דרך הלימוד של יצחק אבינו

והחילוק בין שני דרכי הלימוד הוא, דהנה יצחק אבינו למד את התורה מתוך מנוחה וישוב הדעת, וכל לימודו היה בקדושה ובטהרה, כי היה אצל אברהם אביו הצדיק, והיה לו ימיו בארץ הקדושה, כמו שפירש"י (כ"ג ט) שכשהיה דעתו ללדת מצרימה, אמר לו הקב"ה אל תרד מצרימה שאחיה עולה תמימה, ואין חוצה לארץ כדאי לך. ונמצא שכל אופן לימודו היה מתוך מנוחה ובקדושה וטהרה. ודרך לימוד זה קיבל יעקב מיצחק אביו בראשונה.

אמנם לאחר מכן כששמע יעקב שעליו לצאת לגלות לצאת מהארץ הקדושה וללדת לחורן, ולהיות שם אצל לבן הרמאי, מקור הקליפות, שהיה עוד יותר גרוע מפרעה הרשע, כמו שאומרים בהגדה של פסח, צא ולמד מה ביקש לבן הרמאי לעשות ליעקב אבינו, שפרעה לא גזר אלא על הזכרים ולבן ביקש לעקור את הכל. והיה לבו נוקפו איך יוכל להתחזק שם ולהישאר שלם בתורתו ובקיום המצוות, בהיותו במקום הרשע וסודו הקליפות, וכמו שרואים שלאחרי שחזר מחרן, הפליא את הדבר ואמר, עם לבן הרשע גדתי, ותרג' מצות שמרת, ולא למדתי ממעשיו הרעים (רש"י להלן ב' ד).

אך עתה לפני הליכתו לחורן היה חושש מאד מדבר זה, שמא ח"ו לא יוכל להתחזק שם מאחר שלא היה רגיל עד עתה לכונן זה, שהרי היה תמיד איש חם וישוב אהלים ומאין יהיה לו הכוחות להתגבר על לבן הרשע, שלא ללמוד ממעשיו הרעים.

דרך הלימוד של שם ועבר

לכן לא הלך מיד לחורן, רק מקודם הלך ללמוד תורה בישיבת שם ועבר, כדי לקבל שם דרך לימוד חדש, שאפשר ללמוד תורה ולקיים המצוות אפילו כשנמצאים בין אנשים רשעים. ולכן הלך בדייקא ליישיבת שם ועבר, כי שם בן נח היה חי בדור של רשעים - דור המבול, ועבר היה גם כן חי בדור של רשעים - דור הפלגה, בבחינת כ"י סבבני כלבים עדת מרעים הקיפוני כארי ידי ורגל' (תהלים כ"ב י"ז), ובכל זאת החזיקו בתורתם ויראתם בשלימות, ולא למדו ממעשיהם הרעים של אנשי דורם הרשעים. ולשם כך הלך אצלם כדי לקבל מהם דרכים ועצות איך

אך הרבי הקדוש לא אבה לשמוע ואמר שאינו מסוגל לעזוב כך את תלמידיו, ובאשר ילכו תלמידי אלך גם אני! מחמת שזוהו דבר בלתי אפשרי להפריד את הרב מתלמידיו (מכות י. א) ואם אין הצלה לתלמידים אין הצלה לרבו!

מצוה גדולה להיות בשמחה תמיד!

"ושבתו בשלום אל בית אבי, והיה ה' לי לאלקים" כ"א

נדע הרמו בספרים הקדושים אין 'והיה' אלא לשון שמחה. כשהאדם בשמחה רחי הוא בשלום ובשלוחה הן בין אדם לחבירו והן בין אדם למקום עם אביו שבשמים. והיינו הרמו 'ושבתו' - לשון תשובה, 'בשלום אל בית אבי' - הוא אבי שבשמים שאחר התשובה נעשה שלום עם אביו שבשמים.

ובכך זוכה למידת השמחה, שבטוחה להפך את הדין לרחמים. והיינו שממשיך הכתוב: 'והיה' - לשון שמחה ומיילא משוכנסה השמחה הרי הוא בשלום ובשלוחה עם אביו שבשמים ובכוחה להפך דין לרחמים וזהו 'והיה ה' - היא מידת הרחמים 'לי לאלקים' - זו מידת הדין שאוכל לשלוט בהם כי אקח את הדינים ואהפוך אותם לרחמים והיה ה' שהוא מידת הרחמים לשלוט ולהפך לי את כל הדינים לטובה ולברכה.

על דרך שפירש הרמ"ק רבי נתן דוד משידלואוצא זצוק"ל בפסוקי פרשת בראשית (ג, ו-ז) 'וינתם ה' כי עשה את האדם בארץ, ויתעצב אל לבו. ויאמר ה' אמתה את האדם וגו'." כי מתחילה לא היה באפשרות להביא את גזירת המבול בעולם מחמת שמרוב הטובה שהיתה בעולם בראשית הבריאה היו כולם בשמחה, ובמקום שיש שמחה אי אפשר למידת הדין לחול, ואין הגזירה יכולה לצאת לפועל.

לפיכך היה נצרך מתחילה לטול מהם את השמחה, על ידי 'ויתעצב אל לבו', שובך נשפע עצבות בעולם ונטלה מהם השמחה. ומעתה ממילא 'ויאמר ה' אמתה את האדם וגו', שתוכל מידת הדין לחול בהם.

כמ"ש בספה"ק ליקוטי מוה"ר"ן (מהדורא בתרא סי' כד): **"מצוה גדולה להיות בשמחה תמיד, ולהתגבר להרחיק העצבות והמרה שחרה בכל כחו. וכל החולאת הבאין על האדם כלם באין רק מקלקול השמחה וכו'.** וגם חכמי הרופאים האריכו בזה, שכל החולאת על ידי מרה שחרה ועצבות והשמחה הוא רפואה גדולה" עכ"ל, והדברים עתיקין.

- > * < -

פירוש נאה שמעתי מפי אבי מורי רבי הגה"צ רבי לוי זצוק"ל בעל "מעדני השלחן", בדרשת הגמרא בפ"ק דברכות (ז): בפסוקי תהלים (ג, א) "מזמור לדוד בברחו מפני אבשלום בנו", ומקשה הגמרא: "ממור" למה, "קינה" למה מבעי ליה. ומשני: כיון שאמר לו הקב"ה (ש"ב יב יא) "הנני מביא עליך רעה מבידתך היה עצב, אמר, שמא עבד או ממור הוא דלא הייס עלי, כיון דחזא דאבשלום הוא שמת משום הכי אמר מזמור ע"כ.

ועדיין התמיהה מפליאה, מה מקום לומר ולשמוח בעת שהוא בורח ונס על נפשו מדידת בנו אחריי להורגו.

והיך בזה אבי מורי בטוב טעם שכשראה דוד המלך ע"ה שאבשלום בנו מורד בו, ותרבות הרעה שקמה עליו בתוך ביתו רח"ל, היה לו מכך שברוך לב גדול מאוד, ולפיכך כדי לחזק את עצמו בצרתו זימר לעצמו את הזמר. כידוע שהזמר מחזק את לב האדם בעת צרה, כדי שלא לאבד הלילה את מידת השמחה אף בזמנים הקשים וכו'.

וביאר על פי טיב המעשה שהיה אצל הרמ"ק רבי משה לייב מסאסוב ז"ע, שבא לפניו עשיר גדול אחד עם פתקא ופדיון נפש, וביקש ישועה גדולה לנפשו, אחר שנפל ל"ע במחלת עצבות קשה וחמורה, והרופאים הגדולים אינם מוצאים שום מזור למחלתו, ואף לא את הסיבה הגורמת לאותה מחלה. ותינה האיש לפניו את צערו הגדול, שעל אף רוב עשירותו והבנים המוצלחים שיש לו אינו מסוגל להרגיש מהם שום נחת ואינו רואה שום שמחה בחייו.

אמר לו הרבי הן מסאסוב, בספר תהלים נאמר, 'מזמור לדוד בברחו מפני אבשלום בנו, מה שייך 'מזמור לדוד' בעת צרה הגדולה והגורא.

אלא המשיך הרבי, מקובלני ממורי רבי המגיד הקשה ממזייעש ז"ע שמי שיש לו איזו צרה ינון ואנחה, יחזק את עצמו במידת השמחה והחזקה ובכך ייצא מכל צרה כד"א (ישעיה נה יב) **"כי בשמחה תצאו"** - על ידי השמחה תצאו מכל הצרות.

לפיכך אמר הכתוב 'מזמור לדוד' בלשון של שמחה, ללמדך שדייקא בעת הצרה הגדולה הוי כשהוצרך לברוח מנגנו שהיה משונאויו הגדולים ביותר, לקח כלי נבל וכינור וזמר לעצמו בשמחה וכך יצא מעצבותו.

ובכן ציוה הרבי על האיש במפגיע לעזוב בכל הכוחות את העצבות שירדה עליו, ולעשות כל שעדקי שבעולם להיות שרוי תמיד בשמחה. - ואכן שמע האיש למצוות הרבי, ולאחר שהכניס את עצמו במידת השמחה, בשירה ובזמורה ובכלי שיר נאים ויפים, נתקן מכל מחלתו, ועד מורה חזר לבריאותו השלמה בטוב ובנעימים.

- > * < -

בימי הרס עולם בהימט מוסדות תבל, כאשר הגיעה השואה האיומה עד שערי ק"ק גאלאנטע שבארץ אונגאריק, סידרו תלמידי הנאמנים והמסורים של רבם הגה"ק רבי יהושע בוקסבום זצוק"ל ה"ד רב אב"ד דק"ק גאלאנטע דרך הצלה בטוחה ומסודרת (ויזה וכרטיס הפלגה מוכנים לארה"ב) והפצירו בו בכל עזו שיממש את ההזדמנות, כאשר באותה עת כבר ידעו בביורו את מטרות המשלוחים וסופם, ואחר שטרחה ויגעו ופיזרו הון רב לסדר עבודת אפשרות להוציל מניא החרירה ולהגיע לחוף מבטחים היו בטוחים שישימו להציל את

סיפורי השגחה פריטי שגשגחו למערכת ע"י הקוראים

ני לה' היטונה

רשמנו את התינוקת למסגרת מעון, אך מאחר והיא קטנה בגיל בקשנו להתחיל לשלוח אותה מחודש חשוון במקום להתחיל באלול. האמת שאם הייתה אפשרות היינו מעדיפים להתחיל מסלול, אבל זה לא דבר מקובל ובלתי ברירה נרשמנו לחשוון ...

החודש מתקרב והקטנה עדיין קטנה מידי, ואז אני מקבלת שיחה מתנצלת מהמעון, ובקול מהסס היא אומרת: "שלום, אני ממש מתנצלת, אבל אין לנו מספיק צוות וייקח עוד חודש עד שמתפלת תחזור לעבודה, ועד אז אין לנו אפשרות לקבל את הילדה". סיימה בקול מתנצל ...

אני כל כך שמחתי שה' שמע תפילתי והביא לי ישועה בדרך הכי לא צפויה שיש!!!

חַסְדַּת פִּינְסֵט: 1.6

- > * < -

'מקדים עוגה למכה'

לכבוד שבת אופרוף (שבת חתן) הזמנתי מחבר שיש לו מאפיה מעט עוגות לכיבוד שאחרי סעודת הלילה. הן אדם הביא שלושה קרטונים ענקיים מסודרים עם שורות של עוגות חתוכות לקוביות בכל מיני טעמים וגוונים בכמות גדולה מאוד, לשאלתי מדוע הביא כל כך הרבה, השיב שזה במתנה ממנו.

כמעט שלא אכלו מעוגות בלילה כי היה גם פיצוחים ועוד מיני כיבוד ומה גם שבשבעים מהסעודה.

הצטערתי על הכמויות האלה שאין לנו מה לעשות עם הכמות למרות שזה מתנה, אין לי לב לזרוק דברים טעימים ויוקרתיים.

למחרת בקידוש שעשיתי בבית הכנסת הבנתי הכול: הסתבר שהפלטת של הקוגל לא עבד בכלל וכל הקוגל נשאר קר. תיכף נזכרתי במגשים של העוגות והוצאנו לציבור את העוגות. כולם אכלו ונהנו ועוד נשאר מעט עוגות לפליטה. רק אז הבנתי עד כמה טוב ה' והקב"ה הקדים רפואה לקידוש. אילו לא היו את העוגות הללו אז לא היה על מה

לקדש.

חַסְדַּת פִּינְסֵט: 1.1

הפענוץ לכות את הרבים בסיפור של השגחה פריטי מוזנן לשלוח אל ר' שפחה שמואל בפקס: 15326517922 או אל: o.y.wines@gmail.com

איני מעלה על דל שפתך, סוף רע ומר מאוד מאוד!... ותיכף השליכותו הצוררים בחמת זעמם לנוכח שלמות ביטחוננו ועזו רוחו להריגה על קידוש השם יחד עם כל בני קהילתו ותלמידיו הקדושים. והיו תלמידיו אהוביו צועקים ומבכים מרה בראותם לנגד עיניהם את אחרית רבם בבזיון גדול כזה, כשהוא מובל להריגה ושחיטה. אך הוא סחה בהם בתוקף, ואמר להם: בשעה גולית שכזה יש להתמלא שמחה גדולה ועצומה! על שזוכים אנו לקיים המצוה הגדולה ביותר שבכל התורה, לעקוד נפשנו על קדושת שמו יתברך, ולקיים בפועל 'ואהבת את ה' אלקיך וגו' בכל נפשך (דברים ג, ה) - אפילו הוא נוטל את נפשך" (ברכות נד. ג). ותיכף יצא אז עם כל בני הישיבה ובני הקהילה הקדושה שהיו עימו בריקוד סוער בלב ונפש על פתחו של כבשן האש!

ריקוד זה והשמחה הגדולה שהיתה שם, עשו רעש גדול בכל רחבי המחנה ונחרת בלבבות לעד, כי היה זה מעמד מלא הוד וגבורה עצומה, וזכו לקדש שם שמים במעלות נשיות ועצומות.

- > * < -

אחד מזקני ירושלים של מעלה, גברא רבא ומגניי הדעת, נפל פעם ומעד בביתו, ובהיות שהיה אז לבדו בביתו לא היה מי שייסייע בעדו לקום מנפילתו, ושכב כך שעה ארוכה בייסורים קשים וכאבים עזים. כעבור זמן רב עלה ונכנס לביתו יהודי אחד שהגיע לבקרו ולדרוש בשלומו, ותיכף כראותו אותו שוכב על הארץ באין אונים, חרד מאוד לעזור ולסייע בעדו לקום ולהסתדר.

למרבה הפלא היה אותו זקן רגוע ושלי, ולשאלתו כיצד הוא מרגיש ענה בחיוך ובשמחה, ברוך ה' שהנני חי וקיים אמנם היד קצת כואבת לי... אבל מודה אני להשם יתברך על כל נשימה ונשימה!

לאחר מעקב מועט הבחין האיש שאין הזקן מסוגל להניע את ידו, וחשש שמא נשברה ידו בנפילתו, ולפיכך לקח את הזקן תיכף אל חדר המיון שבבית חולים כדי לבדוק את מצבו. כשנכנס הדוקטור הגדול האורתופד של המחלקה, סיפר לפניו האיש את כל מה שקרה לזקן בביתו, ועל כך שקשה לו להניע את ידו, והוא חושש מאוד שמא יש שבר בידו.

אך הרופא האורתופד דחה זאת לאלתר, ואמר זהו בוודאי לא שבר! וזו מנין לך? - הקשה האיש, וכי כבר עשית צילום! אמר הרופא, אכן עדיין לא ערכנו צילום ברוך, אבל כשאני רואה את הזקן הזה רגוע ושקט, והוא מחייך כל העת, ואף אומר לנו כאן בדיחות... ברור לי שאין כאן שבר, אילו היה סובל בשבר בידו הוא לא היה מסוגל לשמוח כך! בכל זאת ביקש האיש, אנא נישא נא לעריכת צילום [רגעון] כדי לבדוק אל נכון את מצב היד.

והנה להפתעתו הגדולה של הרופא, התגלה בצילום שאכן יש ביד שבר רציני. האורתופד יצא כשכולו נדהם, ואמר זהו לא אדם רגיל! איני מסוגל להבחין כיצד יכול אדם לחייך ולצחק ולשמוח במצב חמור של שבר נורא בידו, שהוא מלווה בייסורים קשים וכאבים עזים!

לבינתים הוזעק גם בנו של אותו זקן אל הבית חולים ובהגיעו כולו מלא דאגה ופחד לשלום אביו, מצא אותו מלא שמחה וכלשות וכשהגיש לאביו 'כוס קפה חם ומתביל, בריך האב הזקן בקול גדול מלא רגש: "שהכל נהיה בדברך". ולאחר מכן פנה אל בנו, ואמר בשם הצדיקים שרמזו בלשון המשנה בפרק כיצד מברכין (ברכות מ. מ) **"על כולם אם אמר שהכל נהיה בדברו יצא"**, דהיינו 'על כולם ממש, על כל מה שיבא על האדם, אם אמר שאין זה 'מקרה' שנעשה מעצמו ח"ו, רק 'שהכל נהיה בדברך', הוא נזר והוא מקיים והכל נעשה על פי רצון טיב ההשגחה העליונה, אז יצא מכל הצרות שבעולם...

- > * < -

סיפר לי איש נאמן מאנשי ירושלים הנאמנים שיש לו חבר אחד שבעבר היה אדם אמיד ועשיר, גביר נכבד בעיניו, אדם רציני ואחראי אשר לוקח כל דבר ברצינות ובכבודו.

כשנולד לו ילד החבטא ואמר: רחמנות על מי שיעצרך לגדל אותך, הרי צריך הן רב בשביל גידול הילדים... - חבירו הג'ל, כששמע את דבריו המדהימים היסה אותו בתוקף: אל תאמר כדברים הללו, שמה בחלקך! הרי כבר הבטיתו רבותני ז"ל (גדה לא:): **"בא זכר בא ככרו בידו"**, ומה לו לאדם לדאוג בדבר שמסדדים לו מוכן מן השמים, בכל מה שנצרך לגידול הילד בעזרת

טיב הקהילה

שנת הארבעה עשר

אוצר כלום השוה לכל נפש על כל פרשה ופרשה

טיב אוצרו של

הגה"צ רבי גמליאל הכהן רבינוביץ שליט"א

תורה

חיזוק

הלכה

מעשיות

להשיג בחנויות הספרים המובחרות

הפצה ראשית מרכז הספרים בהנהלת הרב יצחק פריד 03-6194114

כאשר יהודי מגיע בשמחה, וליבו שופע אהבת אמת אהבת יושר, אהבה לשבת קודש, ולהשי"ת מקדש השבת, ולישראל שומרי השבת, מתמלא לבו שמחה של שבת, ומיד פותחים השומרים לפניו את כל השערים, שכן המלך צריך לו בהיותו אחד מחברת משמחים השמחים לפני המלך והמלכה באהבה וברצון.

[ומקורו נאמן בסוגיא ערוכה בפ"ג דתענית (כב). כששאל ר' ברוקא חזאה לאלוהו הנביא אי איכא בן עולם הבא בשוקא דבי לפט, והראה לו על הגי תרי בדחנים שהיו מבדחים ומשמחים את העצובים שהם בני עולם הבא. וביאר במהרש"א חידושי אגדות על אחר ד"ה כי חזון) שלכן נעשו בשמחתם בני עולם הבא לפי שבכך משמחים את השכינה, שכשאישי ישראל בצער שכינתא מקוננת עליו (סנהדרין סו.) קלני מראשי קלני מזרועי ע"ש].

היינו שפוחתים ישראל קדושים בפתח זמרות סעודת השבת: "אָזְמֵר בְּשִׁבְחִי לְמִיּעַל גוּ פְתַחְיָי" - בכוח 'אזמר בשבחתי' בשירות ותשבחות, יפתח ה' את הפתח ל'מיעל גו פתחתי' - ומאחר שכבר נכנס איש ישראל פנימה אל תוככי פנימיות שבתא קדישא ונעשה 'בן מעין עולם הבא', הרי הוא ממילא מנער את עצמו להחליף מכל החוליו של ימות החול, כל הרפש והזוהמא נשארים מבחוץ, "כִּלְהוּ עֲרֻקָן וְאִתְעַבְרוּ מִנָּה" (תפילת כוונא זוה"ק ח"ב קלה:). - ולא נותר לו כי אם להחזיר את השבת בלבבו ונפשו פנימה בכל עיניו עבודת השבת מנוחתה ושמחתה כדי שיהא כולו אפוף בנחת השבת. לזכך ולתקן את נפשו ונשמתו בתיקוני השבת ולנצל אל נכון בימים המקדשים הללו את סגולת השבת קודש - קריבו שוֹבְעֵינֵינוּ עֲבִידוֹ תְקוּיָנוּ!

סיפר לי איש נאמן שבבחרותו נסע ללמוד בישיבתו המפורסמת של הרב סגל זצ"ל במנצ'סטר, הוא היה ראש ישיבה ידוע ומפורסם כאחד מגדולי הדור, וממקימי עולה של תורה באנגליה, והוא אשר ייסד את לימוד שתי הלכות לשון הרע, בספר "חפץ חיים - שמירת הלשון". מאות תלמידים למדו בישיבה הקדושה כשהגיע אותו בחור כבן י"ד שנה ללמוד בישיבה האווירה והרוח שבישיבה היתה כולה ספונה ומלאה תורה ויראת שמים בית היוצר לגידולים של תורה. בהיותו בין הצעירים שבחבורה היה כולו נפעם ונרגש בתקופה הראשונה מן המהפכה הגדולה שבחיי הפרטים כשפתאום הוא 'שייבה בחור', ובבת אחת נהפך מן 'הגדולים' ביותר שבחיידיה, לצעירים והקטנים ביותר שבישיבה...

והנה באותה תקופה בימיו הראשונים בישיבה, באחד מימי קריאת התורה של שני וחמישי, נקרא הבחור לעלות לתורה, ובהיותו בחור צעיר חדש וביישן חתף את הברכות בשקט ובחפזה, כדרכם של הבחורים הקטנים המתביישים בעליה לתורה. בקושי התחיל את ה'ברכה' וכבר סיים את הברכה במלמול חלש, כשכמעט אין קולו נשמע כלום...

לאחר התפילה נגש אליו ראש הישיבה, בברכת 'צפרא טבא' חביבה זו היתה לו הפעם הראשונה שהראש ישיבה דיבר עימו, הראש ישיבה קרבו וחיבבו, ואחר כמה מילים שאלו: אמור נא לי, אילו היה אדם נותן לך מיליון זולה, כיצד היית מברכו בברכת תודה? האם היית ממלמל לו 'ישיר כח' חטוף מתחת האף בחפזה, או שמא היית עונה זאת בקול ומכל הלב?

הרי בעלייתך לתורה הקדושה, ובברכתך את ברכות התורה מודה אתה לבורא עולם על עצם הזכות הגדולה שנפלה בחלקך בלימוד התורה הקדושה! ומברך וזועק 'אשר בחר בנו מכל העמים ונתן לנו את תורתו וכו', יש לומר זאת בשמחה גדולה ועצומה! ובמתנות היטב מילה במילה...

והעיד בפני אותו תלמיד, שכל ימי חייו מלווים אותו דבריו אלו של הראש ישיבה שהחזירו בליבו פנימה אהבת התורה כבודה וחשיבותה. ובכל פעם שעולה לתורה ומברך 'אשר בחר' בשמחה גדולה נתפס מחדש ברטט של הודאה והכרת הטוב. מצוה גדולה להיות בשמחה תמיד!

המנגנים בכינורות וכך התקרב ובה אל פתח האולם כמי שמוכן ועומד לעלות אל דוכן התזמורת ולפרוט על כינורו...

כשראו שומרי הפתח את הכנר' המומחה מגיע עם כינורו אל אולם השמחה הבינו שכנראה זהו אחד האומנים מחבורת 'תזמורת הענק שהזמנה לאותו אירוע, והוא נמנה בין הממונים על הכינורות... לפיכך פתחו לו תיכף את הפתח, כדון כל שאר הנגנים והזמרים הנכנסים היישר עם כלי תזמורתם פנימה, ובכך הצליח הרבי ר' הענין להשתתף פנימה.

בשבת שלאחר מכן, כשנכנס הרבי בהדרו לעריכת השולחן הטהור אשר לפני ה' בליל שבת קודש, בטרם פצה בקול נעים לקדש בלהב אש על הכוס, פתח הרב ואמר: "אָזְמֵר בְּשִׁבְחִי לְמִיּעַל גוּ פְתַחְיָי" - הנה רוצים ומשתוקקים אתנו בכל לב 'למיעל גו פתחתי, להיכנס ולבוא בשערי היכל מלך, ולהשתתף בסעודתא דשבתא עם מטרונותא קדישא, בייחוד שכינה הק' עם מלכא עילאה עתיקא קדישא.

אך השומרים הסובבים אינם מכירים אוהנו... ומחמת רוב עיונותיו וחטאתיו שפגמו במשך השבוע נורקים אנו בבגשת פנים חוצה, [שבת' אותיות בשבת]. ואין מלאכי עילון מניחים אותנו להכניסנו פנימה מאחר שנתקלקל ונשחת הצלם אלקים של הנשמה הטהורה. ובהעדר 'כרטיס הזמנה' מוכן ומוזמן מראש בהכנה דרבה לקראת שבת הרי יעמדו השומרים' שומרי משמרת הקודש על משמרתם ולא יניחו להיכנס פנימה בשום אופן.

כנרמ כל זה בין השיטין של מגילת "שיר השירים" הנאמרת בכניסת השבת (ה א-ח): "בִּאתִי לִגְנֵי אֲחָתִי כְּלָהּ וְגו', קול דודי דופק פתחי לי וגו', בקשתיהו ולא מצאתיהו, קראתיו ולא עניני. מַצְאֵי הַשְּׂמֵרִים הַסְּבָבִים בְּעִיר הַכּוֹנֵי פְעֻעֻנֵי, נִשְׁאֵר אֶת רַדִּידֵי מַעְלֵי שְׂמָרֵי הַחֲמוֹת וכו', עיין שם היטב הענין.

ובכן מה עצה ותחבולה נוכל להמציא בדבר, כדי שיניחו אותנו השומרים הנאמנים שומרי החומות, להיכנס ולבוא בשערי ארמון. אכן, שיים הרב, מלכותא אדראעא כעין מלכותא דרזיקעא וכאותה עצה שטיבסטה השבוע בכניסתנו אל אולם האירועים פנימה, נוכל גם להשתמש בה לקראת שבת מלכתא. - כאשר נבוא אליה בשמחה בשירה ובזמרה, הרי סגולתה של שמחה לפרוץ ולפתוח את כל השערים!

השם - ובמקום שהיה שמה במתנה הגדולה שקיבלת ותתן הודאה להשם יתברך על החסד שעשה עמכם בשמחה השוויה במעונכם, הנך רוצה ומתלונן; ומה גם שעתה ברוך ה' יש לך הכל משלם כל מה שצריך לגדל את הילד על מי מנוחות ומה לך כי תלין על הביצה שלא נולדה, ולהזמין עליך הפורענות מראש, הלא כבר הודונו רבותינו ז"ל (ברכות יט.). "אל פתח אדם פיו לשטן וכו'".

ככה האריך עליו הרבה בדברים נוקבים. - אבל האיש לא שת לבו לדברים של טעם שהרצה בפניו חבירו, ונשאר עיקש בשלל, שבזמניו צריך רחמים גדולים כדי לגדל הילדים ואין זה דבר קל כלל וכלל וכו'.

והנה לא יצאו ימים מועטים, לאחר כשנתיים בערך ידד האיש לגמרי מנכסיו, ונעשה 'יוד' גמור רחמנא ליצלן. הוא הסתבר עם הרבה חובות בדיני תורה ומשפטים והגיע עד פת לחם משן, רחמנא לישון.

- > < < -

סיפר לי הרה"ח ר' אליעזר דוד עקשטיין ז"ל, שהיה מאנשי שלומו ומקורביו של הרבי הקדוש רבי שלומקה מזוועה ז"ע, ובמשך תשע שנים היה משתתף במנין הקבוע שהתפללו עמו מדי יום ביומו מנחה ומעריב בכותל המערבי.

לאחר התפילה היו תולכים יחדיו אנשי הקבוצה ומלווים את הרבי הקדוש לביתו שבשכונת בית ישראל הוותיקה. בתקופה אחת היה אחד מאנשי הקבוצה זקוק לישועה גדולה בענין מסוים והפציר על כך רבות בפני הרב, גם בתפילותיו בכותל המערבי היה בוכה הרבה ושופך צקון שיחו לישועה רבתי. והנה יום אחד בדרכם בחזרה מן הכותל, נתקל אותו אדם בחושך בלא משים בקורת ברזל עבה שבבלטה מן הקיר, הוא נחבט ברגלו, מעד ונפל ברחוב, וספן מכה חזקה מאוד, כאביו היו נוראים, והוא נגח ונאנח בייסורים קשים. והנה בהביטו על פני הרבי הק' ראו מחיך לעברו בשמחה... המראה הזה היה משונה מאוד בעיניו, ושאל את הרבי במרירותו: "וואס איז דא צו לא אכעניך?" [וכי מה יש לצחוק כאן].

ענה לו הרבי להתפעלו, שמה אני על ישועתי! תדע נאמנה, שעתה עם נפילתך זו נושעת מצרתך הגדולה. תפילותך הרבות התקבלו למעלה בשמים ופעלת להחיש לקרב את ישועתי. - אבל לפעמים כשנגזרת לאדם ישועה גדולה קשה למקורג להסכים בדבר, ונותנים לו רשות לתת לאדם 'כרטיס קטנה' [אלקין פאטש...]. ובוה נחה דעתו, והפח נשבר ואנחנו נמלטנו, וניתן להביא עליו את ישועתי.

[וידוע ממרן הבעש"ט הק' ז"ע, הטעם שכשאדם נופל כולם צוחקים ונעשה שמחה, מחמת המתקת הדינים שבנפילתו]. ואכן תיכף לאחר מכן זכה אותו יהודי לישועתו הגדולה.

- > < < -

הרה"ק הרבי ר' הענין מאלכסנדר זקול' הגיע פעם אל מאורע גדול של שמחה שהתקיים באחת מקהילות ישראל שנקרא להשתתף בו, אך לפליאתו לא הניחוהו השומרים להיכנס פנימה מחמת שלא הכירוהו, וגם לא היה בידו 'כרטיס הזמנה'.

כאשר הדבר מצוי במאורעות הגדולים שבהשתתפות גדולי ישראל, שכדי למנוע את הצפיפות והדחק מאלפי ישראל הצובאים על הפתחים שולחים לכל המזומנים 'כרטיס הזמנה' עם סידור מקום ישיבה מדויק באולם האירועים, ובהעדר כרטיס זה אין השומרים מניחים להיכנס פנימה בשום אופן.

הרבי ר' הענין קיבל כמובן 'כרטיס' במה מיוחד, כדי שיוכל להופיע בהדרו לכבד את המעמד הגדול והמפואר, אך משום מה לא הביא עימו את כרטיס הכבוד, ועתה מצא את עצמו עומד מחוץ לאולם הענק כשארן באפשרותו להיכנס פנימה. [בהעדר מכשיר ה'פלאפון' כבימינו, להתקשר בו אל אחד הסדרנים שמבפנים, ולהודיעו על העיכוב שמעכבים השומרים את הרב מבחוץ...].

כראות הרבי ר' הענין שאין שום דרך לפתוח לפניו את הפתח המצוי לעצמו 'תחבולה' נאה, כמאמר החכם (משלי כ יח) "בְּתַחְבֻּלוֹת עֲשֵׂה מִלְחָמָה". - ובכן יצא הרבי וכעבור זמן מה חזר כשידו מחזיקה בכינור גדול המונע על כתפו ומשתלשל ויודד על גבי חזהו, כדרך

מוקד הזמנות ספרים • מוקד רבי גמליאל הכהן רבינוביץ שליט"א • קו הזמנות של מכון טיב • 0733-22-76-09